

Покій

Яків Щоголів

Борячись з нудьгою,
По світу блукаю;
Все того покою,
Де він є, шукаю.

Хуторів і сіл я
Обійшов чимало:
Ухо причувалось,
Око не дрімало.

Пильно зазираю я
В жадний двір і хату,
В хату ізпідряду —
В бідну і багату.

Бачив я, як прагнуть
Всі того покою;
А покій, навперіч,
Плине за водою.

Всього є багато
В хуторах і селах:
Неба без очерку,^[1]
Садовин веселих.

А по хатах пусто,—
Тільки й є, що діток;
Гине на горілку
Бідний заробіток.

Старшини без ліку,
А ніде поради;
Глит^[2] немилосердний
Їсть нас без повади.

Бачу, що голоті
Доля невесела,—

От я взяв та й кинув
Хутори і села...

В городи пішов я
Тихою ходою;
Мусив там шукати
Все ж таки покою.

В городах я бачив
Куряву та камінь,
Грюкотню од ранку.
Ніччю бісів гамін.

Гроші, як полова,
Сипляться без ліку;
В кого ж їх немає —
Горе чоловіку!

Бенкети, безпуття,
Небагато віри;
Всі б один другого
Шарпали, як звірі.

Кинув я в німеччі
Кам'яну гординю,
Щоб іти від неї
Геть — куди в пустиню.

От вона і ззаду;
Поле й вигін ближче;
Бачу: недалеко
Церква й кладовище.

Відкілясь холодним
Вітрецем подуло;
До святого міста
Щось мене тягнуло.

Сів я край могили,
В небо углядівся:
Мовчки у безмір'ї

Жайворонок вився.

Так була тут тиха
Жадная могила,
Що і тая пташка
Щебетать не сміла!

Віра і безвір'я,
Золото й грязюка,
Без кінця весілля,
Непощадна мука;

Ліпота і негідь,
Сила і немічність, —
Все тут уляглося,
Все пішло у вічність.

Нічого ж там більше
По світу блукати:
От куди покою
Треба йти шукати!

1831

Примітки

[1] Безмежно.

[2] Глитай.